

Bruxelles, 16. prosinca 2025.
(OR. en)

16905/25

**Međuinstitucijski predmet:
2025/0103(COD)**

CODEC 2152
INDEF 186
COPS 692
POLMIL 439
IND 626
MAP 164
FIN 1564
ECOFIN 1754
RECH 561
DIGIT 277
TRANS 653
SIMPL 214
PE 110

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni uredaba (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153, (EU) 2023/1525 i (EU) 2024/795 u pogledu poticanja ulaganja u obranu u okviru proračuna EU-a radi provedbe plana ReArm Europe – ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu (Strasbourg, od 15. do 18. prosinca 2025.)

I. UVOD

U skladu s odredbama članka 294. UFEU-a i Zajedničkom izjavom o praktičnim načinima provedbe postupka suodlučivanja¹ uspostavljen je niz neformalnih kontakata između Vijeća, Europskog parlamenta i Komisije s ciljem postizanja dogovora o navedenom prijedlogu u prvom čitanju.

---

¹ SL C 145, 30.6.2007., str. 5.

U tom je kontekstu predsjednik Odbora za industriju, istraživanje i energetiku (ITRE) Borys BUDKA (EPP, PL) u ime odbora ITRE predstavio kompromisni amandman (amandman broj 2) na navedeni prijedlog uredbe, za koji je izvjestitelj Rihards KOLS (ECR, LV) pripremio nacrt izvješća. O tom je amandmanu postignut dogovor tijekom navedenih neformalnih kontakata. Osim toga, Klub zastupnika Ljevice podnio je amandman za odbijanje prijedloga Komisije (amandman broj 3), a Klub zastupnika Europa suverenih nacija (ESN) podnio je dva amandmana (amandmani broj 4 i 5) na nacrt zakonodavnog akta².

II. GLASOVANJE

Na plenarnoj sjednici 16. prosinca 2025. glasovanjem je usvojen kompromisni amandman (amandman broj 2) na navedeni prijedlog uredbe. Drugi amandmani nisu usvojeni. Tako izmijenjeni prijedlog Komisije predstavlja stajalište Parlamenta u prvom čitanju, koje je sadržano u njegovoj zakonodavnoj rezoluciji iz Priloga ovom dokumentu³.

Stajalište Parlamenta odražava prethodni dogovor institucija. Vijeće bi stoga trebalo moći odobriti stajalište Parlamenta.

Akt bi se tada donio u formulaciji koja odgovara stajalištu Parlamenta.

---

² Na temelju članka 60. stavka 3. Poslovnika Europskog parlamenta klub zastupnika ili zastupnici koji dosežu barem niski prag mogu zahtijevati da se umjesto o privremenom sporazumu na plenarnoj sjednici glasuje o amandmanima na nacrt zakonodavnog akta.

³ Verzija stajališta Parlamenta iz zakonodavne rezolucije označena je kako bi se obilježile promjene nastale na temelju amandmana na prijedlog Komisije. Dodaci tekstu Komisije istaknuti su *podebljanim slovima i kurzivom*. Simbolom „■” označen je izbrisani tekst.

P10_TA(2025)0320

Poticanje ulaganja u obranu u okviru proračuna EU-a radi provedbe plana ReArm Europe

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 16. prosinca 2025. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni uredaba (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153, (EU) 2023/1525 i (EU) 2024/795 u pogledu poticanja ulaganja u obranu u okviru proračuna EU-a radi provedbe plana ReArm Europe (COM(2025)0188 – C10-0070/2025 – 2025/0103(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2025)0188),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 2., članke 114., 164., 172. i 173., članak 175. treći stavak, članke 176., 177., 178., 182., 183. i 188. te članak 192. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C10-0070/2025),
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora za pravna pitanja o predloženoj pravnoj osnovi,
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. i članke 164. i 172., članak 173. stavak 3., članak 175. treći stavak, članke 177. i 178., članak 182. stavke 1. i 4., članak 183., članak 188. drugi stavak i članak 192. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir proračunsku procjenu koju je donio Odbor za proračune,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 18. rujna 2025.¹,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 15. listopada 2025.²,
- uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 75. stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 10. studenoga 2025. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članke 60., 41. i 58. Poslovnika,

---

¹ Još nije objavljeno u Službenom listu.

² SL C, C/2025/6325, 3.12.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/6325/oj>.

- uzimajući u obzir mišljenja Odbora za sigurnost i obranu i Odbora za promet i turizam,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora industriju, istraživanje i energetiku (A10-0172/2025),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
  2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
  3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 16. prosinca 2025. radi donošenja Uredbe (EU) 2025/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni uredaba (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153 i (EU) 2024/795 u pogledu poticanja ulaganja u obranu u okviru proračuna EU-a radi provedbe plana ReArm Europe

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 164. i 172., **članak 173. stavak 3., članak 175. treći stavak, članke 177. i 178., članak 182. stavke 1. i 4., članak 183., članak 188. drugi stavak** i članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom³,

---

¹ Mišljenje od 18. rujna 2025. (još nije objavljeno u Službenom listu).

² SL C, C/2025/6325, 3.12.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/6325/oj>.

³ Stajalište Europskog parlamenta od 16. prosinca 2025.

budući da:

- (1) Zbog dosad najnestabilnije geopolitičke situacije i naglog pooštavanja regionalnih i globalnih prijetnji *i sigurnosti, a osobito ničim izazvanog i neopravdanog agresivnog rata Rusije na Ukrajinu, koji je Uniju i njezine države članice izložio visokom riziku materijalizacije konvencionalnih vojnih prijetnji*, Unija treba hitno i značajno povećati rashode za istraživanja, *inovacije* i razvoj, industrijski kapacitet i za *razvoj infrastrukture povezane s otpornošću, sigurnošću i obranom. Europska obrambena tehnološka i industrijska baza (EDTIB) suočava se s ustrajnim preprekama u pristupu financiranju, posebno privatnom financiranju za ulaganja, zbog rizika koje tržišni akteri povezuju s takvim ulaganjima. Zbog toga je ključno potaknuti javna ulaganja povezana s obranom. Stoga*, kako je utvrđeno u Zajedničkoj bijeloj knjizi Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 19. ožujka 2025. o europskoj obrambenoj spremnosti 2030. („Zajednička bijela knjiga”), koja pruža okvir za plan ReArm Europe, Unija treba iz svojeg proračuna više podupirati hitno potrebno povećanje ulaganja u europsku obranu, *uz povećanje nacionalnih rashoda država članica za obranu.*

Iskorištavanje programa financiranja Unije za potporu tehnologijama i proizvodima s dvojnomo namjenom te tehnologijama i proizvodima povezanim s obranom korak je prema europskoj obrambenoj spremnosti. Takvo iskorištavanje namijenjeno je i jačanju civilno-vojne suradnje u državama članicama s obzirom na uzajamno korisne učinke prelijevanja. Djelovanjima koja se podupiru predmetnim programima Unije mogle bi se na odgovarajući način uzeti u obzir relevantne aktivnosti koje provode Organizacija sjevernoatlantskog ugovora (NATO) i drugi partneri ako takve aktivnosti služe sigurnosnim i obrambenim interesima Unije.

- (2) *Trebalo bi promicati ulaganje u razvoj najsuvremenijih sposobnosti s dvojnomo namjenom i obrambenih sposobnosti jer takvo ulaganje doprinosi širim ciljevima Unije u području društvene otpornosti, sigurnosti i konkurentnosti. S obzirom na rizike povezane sa sve većim pogoršanjem sigurnosnog konteksta Unije, razvoj industrija s dvojnomo namjenom i obrambenih industrija diljem Unije ključan je kako bi se osiguralo da sve države članice doprinose snažnom i otpornom EDTIB-u i imaju koristi od njega.*

- (3) Platforma za strateške tehnologije za Europu (STEP) uspostavljena Uredbom (EU) 2024/795 Europskog parlamenta i Vijeća⁴ inicijativa je usmjerena na poticanje konkurentnosti Unije mobilizacijom financijskih sredstava iz 11 postojećih programa Unije za ključne tehnologije u tri strateška sektora: digitalne tehnologije i inovacije duboke tehnologije, čiste i resursno učinkovite tehnologije te biotehnologije. To STEP čini dobrim instrumentom za koordiniranu i sinergiziranu mobilizaciju resursa Unije za obranu, uključujući ključne pionirske tehnologije u digitalnoj domeni nužne za razvoj obrambenih proizvoda i tehnologija.

---

⁴ Uredba (EU) 2024/795 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. veljače 2024. o uspostavi Platforme za strateške tehnologije za Europu (STEP) i o izmjeni Direktive 2003/87/EZ te uredba (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 i (EU) 2021/241 (SL L, 2024/795, 29.2.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).

- (4) Potpora tehnologijama koje su povezane s obranom danas se može dobiti za tri postojeća strateška sektora identificirana u STEP-u, ali čini se da je potrebno povećati potencijal za razvoj istraživanja, industrije i inovacija u sektoru obrane tako da se u STEP-u utvrdi četvrti strateški sektor koji **je usmjeren** na obrambene tehnologije, a da se pritom ne ugrozi namjeravano tehnološko vodstvo Unije u postojećim sektorima. Taj bi četvrti strateški sektor trebao osigurati da se poticaji iz STEP-a koriste kako bi se povećalo Unijino financiranje inovativnih obrambenih tehnologija radi djelotvornog odgovora na aktualne i nove prijetnje i doprinošenja europskoj konkurentnosti u skladu s ciljevima STEP-a. Obrambene tehnologije trebalo bi tumačiti kao one **ugrađene u obrambene proizvode ili potrebne za razvoj i proizvodnju obrambenih proizvoda, uključujući obrambene proizvode** iz Priloga Direktivi 2009/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁵. ***U skladu s pristupom koji se primjenjuje na ostala tri sektora iz članka 2. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) 2024/795, Komisija bi trebala ažurirati smjernice predviđene tom uredbom kako bi se obuhvatio četvrti strateški sektor, među ostalim o tumačenju obrambenih tehnologija.*** Kad je riječ o umjetnoj inteligenciji, gigatvornice umjetne inteligencije trebale bi postati ključna infrastruktura za potrebe brze ekspanzije mogućnosti umjetne inteligencije u obrambenim tehnologijama.

---

⁵ Direktiva 2009/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o pojednostavnjivanju uvjeta za transfer obrambenih proizvoda unutar Zajednice (SL L 146, 10.6.2009., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj>).

- (5) Osim toga, kako bi se optimizirao kapacitet programa koje STEP obuhvaća za mobilizaciju resursa Unije za **potrebe obrane**, treba pojasniti da se u tim programima može raditi na ciljevima i aktivnostima povezanim s poboljšanjem konkurentnosti **i otpornosti** EDTIB-a, kao i na istraživanjima i razvoju u području obrane.
- (6) Obzor Europa, koji je uspostavljen Uredbom (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća⁶, program je Unije za financiranje istraživanja i inovacija **te ima ključnu ulogu u globalnom znanstvenom i tehnološkom vodstvu Unije**. Akcelerator Europskog vijeća za inovacije (EIC) koji je uspostavljen tom uredbom posebno podupire inovacije s velikim transformativnim potencijalom i disruptivne inovacije s potencijalom za rast koje bi se privatnim ulagačima mogle činiti prerizičnima. Malim ili srednjim poduzećima (MSP-ovi), **start-up poduzećima i nekim malim poduzećima srednje tržišne kapitalizacije** aktivnima u sektoru obrane potrebna su financijska sredstva za komercijalizaciju inovativnih proizvoda.

---

⁶ Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL L 170, 12.5.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

Međutim, takvi se pravni subjekti suočavaju s većim preprekama pri pristupu financiranju u usporedbi s pravnim subjektima *subjektima* u drugim sektorima. *Kako je istaknuto u Zajedničkoj bijeloj knjizi, potrebno je povećati europsku obrambenu spremnost jer je Europa trenutačno pogođena ratom, agresijom i drugim neprijateljskim djelovanjem. U tu je svrhu potrebno znatno povećati potporu za inovacije visokog učinka povezane s obranom, uključujući prijeko potrebnu potporu MSP-ovima, start-up poduzećima i nekim malim poduzećima srednje tržišne kapitalizacije koja su voljna proširiti takve inovacije visokog učinka povezane s obranom. Međutim, aktualna struktura programa Unije, uključujući Europski fond za obranu (EFO), ne pruža opseg, fleksibilnost ili brzinu potrebne za djelotvornu i pravodobnu mobilizaciju takve potpore. Postojeća struktura mogla bi stvoriti nesigurnosti za pravne subjekte u obrambenom sektoru u pogledu pristupa potpori za tehnologije s potencijalnom dvojnog namjenom. S obzirom na ozbiljnost prijetnje u aktualnom okruženju, izvanredne mjere opravdane su i potrebne.*

Iako se istraživanje i razvoj u području obrane podupiru u okviru EFO-a, posebnog programa unutar Obzora Europa, primjereno je, **s obzirom na aktualni strateški kontekst**, otvoriti Akcelerator EIC-a za djelovanja s potencijalnom dvojnou namjenom, **uz istodobno unapređenje civilne primjene**. Potpora za rast **koja se nudi programom STEP za rast („Program“)** u okviru Akceleratora EIC-a trebala bi se proširiti i na MSP-ove koji nisu prihvatljivi za bankovno financiranje, uključujući start-up poduzeća i mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije koja nisu prihvatljiva za bankovno financiranje, kao što su subjekti koji su iz Akceleratora već primili potporu za revolucionarne i disruptivne inovacije koje nisu prihvatljive za bankovno financiranje **u ključnim obrambenim tehnologijama uz poticanje, prema potrebi, inovacija s potencijalom za dvojnou namjenu**. **Potpora za rast u obliku izravnih vlasničkih ulaganja, pri čemu se financiranje pruža izravno poduzećima, nije dostupna u okviru postojećih instrumenata financiranja usmjerenih na obranu, posebno EFO-a i instrumenta vlasničkog kapitala u području obrane uvedenog u okviru programa InvestEU.**

*Stoga je otvaranje Programa inovacijama u području ključnih obrambenih tehnologija potrebno kako bi se pružila potpora pravnim subjektima koji ulažu u obrambeni sektor, uz istodobno osiguravanje komplementarnosti s drugim postojećim instrumentima Unije. To opravdava utvrđivanje ciljanog izuzeća u aktualnom višegodišnjem financijskom okviru (VFO) od načela iz članka 7. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/695 kojim je predviđeno da istraživačke i inovacijske aktivnosti u okviru Obzora Europa moraju biti isključivo usmjerene na civilnu primjenu, izbjegavajući nepotrebno udvostručavanje. **Ciljanim izuzećem ne dovodi se u pitanje ishod predstojećih pregovora u kontekstu sljedećeg VFO-a. Komisija bi trebala osigurati odgovarajući nadzor nad primjenom ciljanog izuzeća, među ostalim prikupljanjem odgovarajućih podataka i izvješćivanjem o njima u kontekstu postojećeg praćenja i evaluacije EIC-a, bez stvaranja dodatnog administrativnog opterećenja za sudionike.***

- (7) *Budući da bi inovacijske aktivnosti s dvojnou namjenom mogle utjecati na stratešku imovinu Unije, interese, autonomiju ili sigurnosne ili strateške interese Unije i njezinih država članica, možda će biti potrebno prilagoditi pravila o prihvatljivosti u relevantnim programima rada u okviru programa Obzor Europa kako bi se omogućilo da sudjelovanje bude ograničeno samo na pravne subjekte s poslovnim nastanom u državama članicama ili na pravne subjekte s poslovnim nastanom u određenim pridruženim zemljama povrh država članica ili kako bi se isključilo sudjelovanje pravnih subjekata s poslovnim nastanom u Uniji ili u pridruženim zemljama koji su pod izravnom ili neizravnom kontrolom nepridruženih trećih zemalja ili pravnih subjekata nepridruženih trećih zemalja. Članak 48. stavak 2. Uredbe (EU) 2021/695 stoga bi trebalo izmijeniti kako bi se dopustila ta mogućnost. Mogućnost prilagodbe pravila o prihvatljivosti u relevantnim programima rada specifična je za nove inovacijske aktivnosti koje imaju dvojnou namjenu i ne utječe na pravila kojima se uređuje potpora aktivnostima s civilnim primjenama u okviru programa Obzor Europa ili financiranje takvih aktivnosti.*

- (8) *Budući da inovacijske aktivnosti u području ključnih obrambenih tehnologija mogu znatno utjecati na sigurnosne i obrambene interese Unije i njezinih država članica, potrebno je utvrditi posebna pravila prihvatljivosti kojima se osigurava dosljednost s drugim instrumentima Unije u sektoru obrambene industrije i kojima se uzima u obzir agresivni rat Rusije protiv Ukrajine.*

Takva posebna pravila o prihvatljivosti trebala bi ograničiti sudjelovanje na pravne subjekte s poslovnim nastanom u Uniji, u Ukrajini, ili u članici Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA) koja je članica Europskog gospodarskog prostora (članica EGP-a) i koja je pridružena programu Obzor Europa. Ta bi pravila trebala isključiti sudjelovanje pravnih subjekata koji su pod izravnom ili neizravnom kontrolom treće zemlje koja nije Ukrajina ili članica EGP-a pridružena programu Obzor Europa, ili pravnih subjekata takve treće zemlje. Međutim, pravni subjekt s poslovnim nastanom u Uniji ili u članici EGP-a pridruženoj programu Obzor Europa te koji je pod kontrolom treće zemlje koja nije Ukrajina ili članica EGP-a pridružena programu Obzor Europa ili pravnog subjekta iz treće zemlje koja nije Ukrajina ili članica EGP-a pridružena programu Obzor Europa trebao bi biti prihvatljiv kao korisnik, pod uvjetom da se Komisiji stave na raspolaganje jamstva odobrena u skladu s nacionalnim postupcima države članice ili članice EGP-a u kojoj pravni subjekt ima poslovni nastan.

- (9) ***Uviđajući hitnu i izvanrednu potrebu za daljnjim jačanjem suvereniteta i sigurnosti Unije, kako je predviđeno u Uredbi (EU) 2024/795, te kako bi se osigurala brza mobilizacija i ponovna ulaganja financijskih sredstava u ključne sektore, uključujući projekte dvojne namjene i projekte u području obrane u okviru Akceleratora EIC-a u okviru programa Obzor Europa, primjereno je odstupiti od članka 212. stavka 3. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća⁷ („Financijska uredba”). S obzirom na te okolnosti i potrebu za brzom dostupnošću sredstava, posebno je potrebno omogućiti da se otplate, uključujući nadoknađene predujmove, prihode i neiskorištene iznose umanjene za naknade i troškove komponente mješovitog financiranja ulaganja EIC-a za pilot-projekt EIC-a u okviru programa Obzor 2020., ponovno ulažu u Fond EIC-a umjesto da se usmjeravaju u proračun Unije ─ radi financiranja projekata s civilnom primjenom, kao i projekata s dvojnou namjenom i projekata u području obrane kojima koristi prošireno područje primjene. ─ Razdoblje iz članka 212. stavka 3. Financijske uredbe trebalo bi izmijeniti kako bi se osigurala smisljena provedba u iznimnim okolnostima. Kako bi se uvela ta mogućnost, potrebno je uvesti odstupanje od te odredbe.***

---

⁷ Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (10) EFO, uspostavljen Uredbom (EU) 2021/697 Europskog parlamenta i Vijeća⁸, vodeći je program za jačanje konkurentnosti, inovativnosti, učinkovitosti i tehnološke autonomije obrambene industrije Unije. Svrha EFO-a je potpora djelovanjima koja doprinose razvoju disruptivnih tehnologija u području obrane. Kako bi se bolje uzele u obzir specifičnosti takvih djelovanja, na primjer ako imaju osobito uzak opseg ili osobitu potrebu za brzom potporom, primjereno je **znatno skratiti i** pojednostavniti postupke odlučivanja o potpori takvim djelovanjima i pritom utvrditi uvjete za odlučivanje o takvoj potpori u programu rada, **bez narušavanja načela izvrsnosti**.

---

⁸ Uredba (EU) 2021/697 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o uspostavi Europskog fonda za obranu i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2018/1092 (SL L 170, 12.5.2021., str. 149., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

- (11) Potrebno je i iskoristiti sinergije između EFO-a i drugih programa Unije. U tom bi cilju države članice, institucije, tijela i agencije Unije, treće zemlje, međunarodne financijske institucije ili ostale treće strane trebali moći dati dobrovoljne doprinose EFO-u kao vanjske namjenske prihode. Dobrovoljni prijenosi sredstava dodijeljenih državama članicama u okviru podijeljenog upravljanja u EFO i kombiniranje doprinosa iz EFO-a s ostalim programima Unije za konkretna djelovanja trebali bi biti mogući, pod uvjetom da kumulativna potpora Unije ne premašuje ukupne prihvatljive troškove dotičnog djelovanja.

(12) *Europsko vijeće odlučilo je 23. lipnja 2022. dodijeliti status zemlje kandidatkinje Ukrajini, koja je izrazila snažnu volju da se njezina obnova poveže s reformama na putu njezine europske integracije. Europsko vijeće odlučilo je 15. prosinca 2023. otvoriti pregovore o pristupanju s Ukrajinom te je izjavilo da su Unija i njezine države članice i dalje predane dugoročnom doprinosu, zajedno s partnerima, sigurnosnim obvezama prema Ukrajini, koje će joj u budućnosti pomoći da se obrani, otkloni pokušaje destabilizacije i spriječi činove agresije. Snažna potpora Ukrajini jedan je od glavnih prioriteta Unije i primjeren izraz njezine snažne političke odlučnosti da je podupire dok god to bude potrebno.*

Komisija je 5. ožujka 2023. predložila uspostavu Instrumenta za potporu Ukrajini kako bi se popravila šteta koju je agresivni rat Rusije nanio ukrajinskoj obrambenoj tehnološkoj i industrijskoj bazi („ukrajinski DTIB”) i poduprla njezina obnova, oporavak i modernizacija, uzimajući u obzir njezinu moguću buduću integraciju u EDTIB. Ukrajinski DTIB znatno je razvio svoje kapacitete za istraživanje, razvoj i inovacije od početka opće invazije Rusije na Ukrajinu kako bi odgovorio na potrebe ukrajinskih oružanih snaga. U tom bi kontekstu osiguravanje tješnje suradnje između EDTIB-a i ukrajinskog DTIB-a omogućilo EDTIB-u pristup tim sposobnostima i doprinijelo cilju poticanja konkurentnosti i inovacija EDTIB-a, uz istodobnu usklađenost s kontinuiranom potporom Unije jačanju obrambenih proizvodnih kapaciteta Ukrajine. U skladu s tim, s obzirom na zajedničke ciljeve Unije i Ukrajine u području istraživanja i razvoja u području obrane te s obzirom na koristi za obje strane koje se mogu očekivati od tješnje integracije u tom pogledu, primjereno je Ukrajinu pridružiti EFO-u.

- (13) Program Digitalna Europa, uspostavljen Uredbom (EU) 2021/694 Europskog parlamenta i Vijeća⁹, za cilj ima podupirati i ubrzati digitalnu transformaciju europskoga gospodarstva, industrije i društva te poboljšati konkurentnost Europe u globalnom digitalnom gospodarstvu. U tom bi kontekstu potporu iz tog programa u okviru svih njegovih specifičnih ciljeva trebalo posebno nastojati usmjeriti na projekte, usluge i kompetencije s potencijalnom dvojnou namjenom. ***Time bi se doprinijelo jačanju društvene otpornosti Unije na hibridne napade i vanjsko upletanje koji su u tijeku. Uviđajući stratešku važnost prekogranične suradnje i olakšavanja prijenosa tehnologije među državama članicama u projektima dvojnou namjene u digitalnom sektoru, Komisija bi pri dodjeli projekata dvojnou namjene trebala uzeti u obzir transeuropsku dimenziju. Stoga je primjereno taj kriterij za dodjelu učiniti obveznim za projekte s dvojnou namjenom.***

---

⁹ Uredba (EU) 2021/694 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o uspostavi programa Digitalna Europa te o stavljanju izvan snage Odluke (EU) 2015/2240 (SL L 166, 11.5.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj>).

- (14) Radi poboljšanja tehnološke suverenosti i konkurentnosti, Uniji je potrebna računalna infrastruktura, infrastruktura u oblaku i podatkovna infrastruktura koju zahtijeva vodstvo u području umjetne inteligencije. U okviru strategije za kontinent umjetne inteligencije, tvornice umjetne inteligencije i gigatvornice umjetne inteligencije ključne su za omogućivanje konkurentnosti Unije na globalnoj razini i osiguravanje njezine strateške autonomije i konkurentnosti u znanosti, u istraživanjima *s potencijalnom dvojnog namjenom* i u ključnim industrijskim sektorima, koji uključuju obrambenu industriju. Kako bi ostvarili velik pomak u određenim područjima kao što je obrana, modeli umjetne inteligencije sljedeće generacije zahtijevaju opsežnu i umreženu računalnu infrastrukturu. Stoga je primjereno u specifični cilj 1 programa Digitalna Europa– računalstvo visokih performansi – dodati dopunski operativni cilj namijenjen uvođenju i radu tvornica umjetne inteligencije i nove generacije gigatvornica umjetne inteligencije specijaliziranih za razvoj, treniranje i rad najsloženijih, vrlo velikih modela i aplikacija umjetne inteligencije, uključujući hardver i softver potreban za to uvođenje.

- (15) ***Sve veća izloženost kibernetičkim prijetnjama i hibridnim prijetnjama u Uniji opravdava stavljanje izričitog naglaska na otpornost na kibernetičke prijetnje i hibridne prijetnje u okviru specifičnog cilja 3 programa Digitalna Europa.*** Potrebno je i u specifični cilj 5 – uvođenje i najbolja uporaba digitalnih kapaciteta te interoperabilnost – pod operativni cilj pružanja potpore javnom sektoru i područjima od javnog interesa dodati upućivanje na obranu kako bi se pojasnilo da se financijski doprinos Unije u okviru tog cilja može proširiti na sektor obrane.
- (16) ***Možda će biti potrebno*** i prilagoditi pravila prihvatljivosti **■** u programu rada za Digitalnu Europu, ***za određene i propisno opravdane slučajeve***, tako da pravni subjekti s poslovnim nastanom u pridruženim zemljama ili s poslovnim nastanom u Uniji ali pod kontrolom iz trećih zemalja nisu prihvatljivi za sudjelovanje ni u jednom ili u nekim djelovanjima koja se odnose na tehnologije s potencijalnom dvojnou namjenom u okviru bilo kojeg specifičnog cilja. ***Stoga bi trebalo donijeti odgovarajuću odredbu kako bi se to omogućilo.*** U takvim slučajevima pozivi na podnošenje prijedloga i pozivi za podnošenje ponuda trebali bi biti ograničeni na pravne subjekte s poslovnim nastanom u Uniji ili za koje se smatra da imaju poslovni nastan u Uniji te na one koji su pod kontrolom država članica ili njihovih državljana.

■

- (17) Cilj je Instrumenta za povezivanje Europe, uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/1153 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰, ubrzati ulaganja u području transeuropskih mreža i omogućiti sinergije između prometnog, energetskog i digitalnog sektora. Radi potpore povezanoj računalnoj infrastrukturi kakva je potrebna za obrambene proizvode i tehnologije, kao i za druga područja, ciljeve Instrumenta za digitalni sektor u okviru te uredbe trebalo bi proširiti na uvođenje i pružanje digitalnih kapaciteta kao što su računalstvo u oblaku, umjetna inteligencija, *tvornice umjetne inteligencije* i gigatvornice umjetne inteligencije.

---

¹⁰ Uredba (EU) 2021/1153 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi Instrumenta za povezivanje Europe i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1316/2013 i (EU) br. 283/2014 (SL L 249, 14.7.2021., str. 38., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj>).

- (18) ■ U Zajedničkoj bijeloj knjizi prepoznato je da vojna mobilnost ima ključnu ulogu u jačanju europske sigurnosti i obrane te je istaknuta dodana vrijednost Unije u podupiranju infrastrukture dvojne namjene za mobilnost. *U kontekstu Zajedničke bijele knjige Komisija i Visoki predstavnik uvidjeli su važnost utvrđivanja projekata žarišnih točaka za vojnu mobilnost i uklanjanja ključnih nedostataka i uskih grla duž četiri prioritetna koridora za vojnu mobilnost u EU-u.* Vojna mobilnost je i jedan od ciljeva Instrumenta za povezivanje Europe. *Politika transeuropske prometne mreže (TEN-T) služi kao ključni strateški instrument za izgradnju prekogranične prometne infrastrukture Unije. Iako je izvorno namijenjena za civilne svrhe, također ima izniman potencijal za civilno-obrambenu dvojnu namjenu. Štoviše, u izvješću Saulija Niinistöa od 30. listopada 2024. o jačanju europske civilne i vojne pripravnosti i spremnosti izričito se upućuje na potrebu za intenzivnijim daljnjim radom na prioritetnim prometnim koridorima s dvojnog namjenom za vojna kretanja te na proširenju lanaca opskrbe gorivom za oružane snage duž tih koridora. S obzirom na važnost jačanja prometne infrastrukture s dvojnog namjenom u kontekstu pogoršanja sigurnosnog konteksta Unije, primjereno je pojasniti da posebne aktivnosti u sklopu djelovanja u okviru specifičnog cilja 3. stavka 2. CEF-a mogu, prema potrebi, uključivati mjere za zaštitu prometne infrastrukture s dvojnog namjenom u pogledu vojne protumobilnosti ili za osiguravanje infrastrukture za gorivo za civilno-obrambenu dvojnu namjenu.*

(19) *U preispitivanju u sredini programskog razdoblja Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) i Kohezijskog fonda, koji su uspostavljeni Uredbom (EU) 2021/1058 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹, uvedena je mogućnost ulaganja u obrambenu infrastrukturu ili infrastrukturu s dvojnomo namjenom radi poticanja vojne mobilnosti uz mogućnost pretfinanciranja za 20 % programiranog iznosa i mogućnost primjene financiranja Unije povećanog za 10 postotnih bodova iznad primjenjive stope sufinanciranja, koje ne prelazi 100 %. Ako države članice u Instrument za povezivanje Europe prenesu resurse koji su im dodijeljeni u okviru podijeljenog upravljanja, one bi trebale imati jednake uvjete za stope pretfinanciranja i sufinanciranja za projekte prometne infrastrukture s dvojnomo namjenom kako je uvedeno u okviru EFRR-a i Kohezijskog fonda. U takvom bi slučaju ti iznosi trebali biti rezervirani za projekte razvoja prioritetnih koridora za vojnu mobilnost u EU-u koje su države članice utvrdile u Prilogu II. vojnim zahtjevima za vojnu mobilnost, unutar i izvan EU-a, a kako ih je odobrilo Vijeće 17. ožujka 2025., ili u bilo kojoj novijoj verziji tog priloga odobrenog od Vijeća te za digitalnu povezanost i kapacitete, uključujući logističke centre i prekogranične dijelove tih koridora. Financijskom uredbom predviđena je mogućnost uvođenja uvjeta za sudjelovanje u određenim postupcima dodjele koji utječu na sigurnost i javni poredak.*

---

¹¹ *Uredba (EU) 2021/1058 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu (SL L 231, 30.6.2021., str. 60., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj>).*

U skladu s tim trebalo bi biti moguće predvidjeti takve posebne uvjete u vezi s djelovanjima koja se provode na jednom ili više prioritetnih koridora za vojnu mobilnost u EU-u, uključujući uvjete koji se odnose na zemlju podrijetla opreme, robe, opskrbe ili usluge.

- (20) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, odnosno jačanje aktivnosti istraživanja i razvoja u područjima dvojne namjene i obrane, poboljšanje konkurentnosti obrambene industrije Unije i posljedični doprinos **obrambenoj spremnosti** Unije preusmjeravanjem ulaganja u te prioritete, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (21) Zbog potrebe da se hitno omoguće ključna ulaganja u obranu u kontekstu hitnih geopolitičkih izazova, ova Uredba trebala bi stupiti na snagu dan nakon objave u *Službenom listu Europske unije*.
- (22) Uredbe (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153 i (EU) 2024/795 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) 2021/694 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 3. stavku 1. drugom podstavku dodaje se sljedeća točka:

„(c) podupirati ***i ubrzati*** projekte, usluge, kompetencije i primjene s dvojnomo namjenom ***jačajući društvenu otpornost.***”;

2. u članku 4. stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

„(d) uvođenje i rad tvornica umjetne inteligencije i gigatvornica umjetne inteligencije nove generacije specijaliziranih za razvoj, treniranje i rad najsloženijih, vrlo velikih modela i aplikacija umjetne inteligencije, uključujući hardver i softver potreban za to uvođenje.”;

3. **članak 6. mijenja se kako slijedi:**

(a) **u stavku 1. točke (e) i (f) zamjenjuju se sljedećim:**

„(e) poboljšanje otpornosti na kibernetičke i hibridne prijetnje ključnoj digitalnoj infrastrukturi i kibernetičke napade, doprinos povećanju osviještenosti o rizicima i znanja o kibernetičkim sigurnosnim procesima, podupiranje javnih i privatnih organizacija u postizanju osnovnih razina kibernetičke sigurnosti, primjerice uvođenjem prolaznog šifriranja podataka i ažuriranja softvera;

(f) unapređivanje suradnje između civilne i obrambene sfere u pogledu projekata, usluga, kompetencija i primjena s dvojnomo namjenom u području kibernetičke sigurnosti, uključujući razvoj kibernetičkih sigurnosnih tehnologija prilagođenih obrambenoj infrastrukturi, u skladu s Uredbom (EU) 2021/887 Europskog parlamenta i Vijeća*;

---

* **Uredba (EU) 2021/887 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o osnivanju Europskog stručnog centra za industriju, tehnologiju i istraživanja u području kibersigurnosti i mreže nacionalnih koordinacijskih centara (SL L 202, 8.6.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/887/oj>).”;**

(b) **stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:**

„2. Djelovanja u okviru specifičnog cilja 3 provode se ponajprije putem Europskog stručnog centra za industriju, tehnologiju i istraživanja u području kibersigurnosti te mreže nacionalnih koordinacijskih centara u skladu s Uredbom (EU) 2021/887. Međutim, pričuvu EU-a za kibernetičku sigurnost provodi Komisija i, u skladu s člankom 14. stavkom 6. Uredbe (EU) 2025/38, ENISA.”;

4. u članku 8. stavku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) pružanje potpore javnom sektoru i područjima od javnog interesa, kao što su zdravlje i skrb, obrazovanje, pravosuđe, carina, *civilna zaštita*, obrana, promet, mobilnost, energetika, okoliš, kulturni i kreativni sektori, uključujući relevantna poduzeća s poslovnim nastanom u Uniji, kako bi se na djelotvoran način moglo uvesti najsuvremenije digitalne tehnologije, kao što su računalstvo visokih performansi, kvantna tehnologija, umjetna inteligencija i kibernetička sigurnost, te imati pristup njima;”;

5. u članku 12. stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. U programu rada može se predvidjeti i da pravni subjekti s poslovnim nastanom u pridruženim zemljama i pravni subjekti s poslovnim nastanom u Uniji, ali pod kontrolom iz trećih zemalja nisu prihvatljivi za sudjelovanje ni u kojim ili u nekima od djelovanja u okviru specifičnog cilja 3 i u djelovanjima koja se odnose na tehnologije s potencijalnom dvojnomo namjenom u okviru bilo kojeg specifičnog cilja **zbog propisno opravdanih sigurnosnih razloga**. U takvim slučajevima pozivi na podnošenje prijedloga i pozivi za podnošenje ponuda ograničeni su na pravne subjekte s poslovnim nastanom u državama članicama ili za koje se smatra da ondje imaju poslovni nastan te na one koji su pod kontrolom država članica ili njihovih državljana. Takva ograničenja mogu se primjenjivati na pristup kapacitetima raspoređenima u okviru tih poziva. ***Ta ograničenja moraju biti razmjerna i primjenjuju se samo ako je to nužno.***”;

6. u članku 20. stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

„(d) ***za pozive na podnošenje prijedloga namijenjene potpori tehnologijama, uslugama, kompetencijama ili primjenama s dvojnomo namjenom, transeuropsku dimenziju projekta.***”;

7. u Specifičnom cilju 5. točki I. Priloga I., točka 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. *Promet, mobilnost, energija i okoliš*

uvodenje decentraliziranih rješenja i infrastrukture potrebne za opsežne digitalne aplikacije kao što su povezana automatizirana vožnja, bespilotne letjelice, kopnena, površinska ili podvodna vozila, koncepti za pametnu mobilnost, pametni gradovi, pametna ruralna područja ili najudaljenije regije, za potporu prometnih, energetske i okolišnih politika te u koordinaciji s djelovanjima za digitalizaciju prometnog i energetskeg sektora u okviru Instrumenta za povezivanje Europe.”

Članak 2.

Uredba (EU) 2021/695 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 46. umeće se sljedeći stavak:

„4.a Odstupajući od članka 212. stavka 3. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća*, otplate mješovitog financiranja EIC-a za pilot-projekt EIC-a u okviru programa Obzor 2020., uključujući nadoknađene predujmove, prihode i neiskorištene iznose umanjene za naknade i troškove, smatraju se unutarnjim namjenskim prihodima u skladu s člankom 21. stavkom 3. točkom (f) i člankom 21. stavcima 4. i 5. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, a vremensko ograničenje od dvije godine iz članka 212. stavka 3. drugog podstavka Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 primjenjuje se od ... [SL: molimo unijeti datum stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

---

* ***Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).”;***

2. članak 48. mijenja se kako slijedi:

(a) *u stavku 1.* nakon drugog podstavka umeću se sljedeći podstavci:

„Odstupajući od članka 7. stavka 1., potpora iz drugog podstavka točaka (a), (b) i (c) ovog stavka može uključivati potencijalne primjene s dvojnou namjenom, **uz istodobno unapređenje civilne primjene.**

Odstupajući od članka 7. stavka 1., potpora iz drugog podstavka točke (d) ovog stavka može uključivati inovacije u području ključnih **obrambenih** tehnologija **iz članka 2. stavka 1. točke (a) podtočke iv. Uredbe o STEP-u, uz istodobno poticanje, prema potrebi, inovacija s potencijalnom dvojnou namjenom.**”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Primjena odstupanja od članka 7. stavka 1. predviđenih u stavku 1. ovog članka uključuje se u Komisijino praćenje Programa na temelju članka 50.”

(c) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. *Korisnik Akceleratora pravni je subjekt koji je novoosnovano poduzeće, MSP ili, u iznimnim slučajevima, malo poduzeće srednje tržišne kapitalizacije koje za cilj ima rast, s poslovnim nastanom u državi članici ili u pridruženoj zemlji.*

Kad je riječ o potpori inovacijama u području ključnih obrambenih tehnologija iz stavka 1. drugog podstavka točke (d) ovog članka, sudjelovanje je ograničeno na pravne subjekte s poslovnim nastanom u Uniji, u Ukrajini ili u državi članici EGP-a pridruženoj programu Obzor Europa. Pravni subjekti koji su pod izravnom ili neizravnom kontrolom treće zemlje koja nije Ukrajina ili članica EGP-a pridružena programu Obzor Europa ili pravnih subjekata takve treće zemlje isključuju se iz sudjelovanja.

Odstupajući od drugog podstavka, pravni subjekt s poslovnim nastanom u Uniji ili u članici EGP-a pridruženoj programu Obzor Europa koji je pod kontrolom treće zemlje koja nije Ukrajina ili članica EGP-a pridružena programu Obzor Europa ili pravnog subjekta iz treće zemlje koja nije Ukrajina ili članica EGP-a pridružena programu Obzor Europa prihvatljiv je kao korisnik u skladu sa stavkom 1. ovog članka pod uvjetom da se Komisiji na raspolaganje stave jamstva. Ta jamstva odobravaju se u skladu s nacionalnim postupcima države članice ili članice EGP-a pridružene programu Obzor Europa u kojoj pravni subjekt ima poslovni nastan, kao što su odgovarajuće mjere na temelju provjera, kako su definirane u članku 2. točki 3. Uredbe (EU) 2019/452 Europskog parlamenta i Vijeća*.

Jamstva osiguravaju da da potpora tom pravnom subjektu ne bi bila protivna sigurnosnim i obrambenim interesima Unije i njezinih država članica kako su utvrđeni u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike na temelju glave V. UEU-a, uključujući poštovanje načela dobrosusjedskih odnosa.

Kad je riječ o potpori iz stavka 1. drugog podstavka točke (a), (b) ili (c) ovog članka s potencijalnim primjenama s dvojnog namjenom, u programu rada može se predvidjeti mogućnost ograničavanja sudjelovanja samo na pravne subjekte s poslovnim nastanom u državama članicama ili na pravne subjekte s poslovnim nastanom u određenim pridruženim zemljama uz pravne subjekte s poslovnim nastanom u državama članicama. Bilo kakvo ograničenje sudjelovanja pravnih subjekata s poslovnim nastanom u pridruženim zemljama koje su članice EGP-a mora biti u skladu s uvjetima Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru. Zbog propisno opravdanih i iznimnih razloga, kako bi se zajamčila zaštita strateških interesa Unije i njezinih država članica, u programu rada može se iz pojedinih poziva na podnošenje prijedlogâ isključiti i sudjelovanje pravnih subjekata s poslovnim nastanom u Uniji ili pridruženim zemljama koji su pod izravnom ili neizravnom kontrolom nepridruženih trećih zemalja ili pravnih subjekata nepridruženih trećih zemalja, ili se njihovo sudjelovanje može podvrgnuti uvjetima utvrđenima u programu rada.

Prijedlog može podnijeti korisnik ili, podložno prethodnoj suglasnosti korisnika, jedna ili više fizičkih osoba ili pravnih subjekata koji namjeravaju osnovati tog korisnika ili mu dati potporu. U potonjem se slučaju sporazum o financiranju potpisuje samo s korisnikom.

---

* *Uredba (EU) 2019/452 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2019. o uspostavi okvira za provjeru izravnih stranih ulaganja u Uniji (SL L 79 I, 21.3.2019., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>).”*

Članak 3.

Uredba (EU) 2021/697 mijenja se kako slijedi:

1. Članak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 5.

Pridružene zemlje

Fond je otvoren za sudjelovanje sljedećih trećih zemalja (pridružene zemlje):

- (a) članica Europskog udruženja za slobodnu trgovinu koje su članice EGP-a, u skladu s uvjetima utvrđenima u Sporazumu o Europskom gospodarskom prostoru;**

(b) Ukrajine, u skladu s uvjetima utvrđenima u Sporazumu o pridruživanju između EU-a i Ukrajine.”;

2. članak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 6.

Potporna za disruptivne tehnologije u području obrane

1. **Fond** podupire djelovanja koja pogoduju razvoju disruptivnih tehnologija u području obrane u područjima intervencije koja su utvrđena u programima rada iz članka 24.
2. U programima rada utvrđuju se najprimjereniji oblici financiranja, kriteriji i postupci za odabir i dodjelu te provedba za disruptivne tehnologije u području obrane.”;

3. umeće se sljedeći članak:

„Članak 8.a

Kumulativno financiranje i prijenosi sredstava

1. Za djelovanje za koje je primljen doprinos iz drugog programa Unije može se primiti doprinos i na temelju **Fonda**, pod uvjetom da se doprinosima ne pokrivaju isti troškovi. Na odgovarajući doprinos djelovanju primjenjuju se pravila relevantnog programa Unije. Potpora iz različitih programa Unije može se izračunati razmjerno u skladu s dokumentima u kojima su utvrđeni uvjeti za potporu.
2. Sredstva dodijeljena državama članicama u okviru podijeljenog upravljanja mogu se na zahtjev dotične države članice prenijeti u **Fond** pod uvjetima utvrđenima u relevantnim odredbama Uredbe (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća* **█** . Komisija ta sredstva izvršava izravno u skladu s člankom 62. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća** ili neizravno u skladu s točkom (c) tog podstavka. Ta se sredstva **izvršavaju** u korist dotične države članice **i u skladu s pravilima Fonda**.

3. Sredstva prenesena u skladu sa stavkom 2. ovog članka mogu se, odstupajući od članka 13. stavka 2., upotrijebiti u svrhu doprinosa financiranju prihvatljivih djelovanja iz članka 10. **stavka 3. točaka od (e) do (h)** u iznosu do 100 % prihvatljivih troškova.
4. Ako Komisija ne preuzme pravnu obvezu u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja za sredstva prenesena u skladu sa stavkom 2. ovog članka i u svakom slučaju do 30. rujna 2027., pripadajuća nenamjenska sredstva mogu se na zahtjev dotične države članice prenijeti natrag u jedan ili više odgovarajućih izvornih programa u skladu s uvjetima utvrđenima u relevantnim odredbama Uredbe (EU) 2021/1060.
5. Države članice, institucije, tijela i agencije Unije, treće zemlje, međunarodne organizacije, međunarodne financijske institucije ili ostale treće strane mogu dati dodatne financijske doprinose **Fondu**. Takvi financijski doprinosi čine vanjske namjenske prihode u smislu članka 21. stavka 2. točaka (a), (d) ili (e) ili članka 21. stavka 5. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća.

---

* Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

** Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).”.

Članak 4.

Uredba (EU) 2021/1153 mijenja se kako slijedi:

1. članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Opći su ciljevi CEF-a izgradnja, razvoj, modernizacija, dovršetak i osiguravanje otpornosti transeuropskih mreža u prometnom, energetsom i digitalnom sektoru te olakšavanje prekogranične suradnje u području obnovljive energije, uzimajući u obzir dugoročne obveze u pogledu dekarbonizacije i ciljeve povećanja europske konkurentnosti; pametan, održiv i uključiv rast; teritorijalna, socijalna i ekonomska kohezija te pristup unutarnjem tržištu i njegova integracija s naglaskom na olakšavanju sinergija između prometnog, energetsomog i digitalnog sektora.”;

(b) *u stavku 2. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:*

■

„(c) u digitalnom sektoru: doprinijeti razvoju projekata od zajedničkog interesa koji se odnose na uvođenje sigurnih i zaštićenih digitalnih mreža vrlo velikog kapaciteta i omogućivanje pristupa tim mrežama, uključujući 5G sustave, uspostavi i uvođenju digitalnih kapaciteta kao što su računalstvo u oblaku, umjetna inteligencija, **tvornice umjetne inteligencije** i gigatvornice umjetne inteligencije, povećanju otpornosti i kapaciteta digitalnih mrežnih okosnica na područjima Unije njihovim povezivanjem sa susjednim državnim područjima, kao i digitalizaciji prometnih i energetske mreže.”;

2. u članku 8. stavku 4. dodaje se sljedeća točka:

„(f) prioritet se daje projektima od zajedničkog interesa koji doprinose uspostavi i uvođenju ili znatnom unapređenju digitalnih kapaciteta, uključujući računalstvo u oblaku, umjetnu inteligenciju, **tvornice umjetne inteligencije** i gigatvornice umjetne inteligencije, u skladu s time koliko ti projekti znatno doprinose poboljšanju performansi, otpornosti i sigurnosti prometne, energetske i digitalne infrastrukture ključne za **pravilno funkcioniranje** unutarnjeg tržišta.”;

3. *članak 9. mijenja se kako slijedi:*

(a) *u stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:*

„Posebne aktivnosti u okviru djelovanja u skladu prvim podstavkom, točkom (c) mogu prema potrebi uključivati mjere za zaštitu infrastrukture za civilno-obrambenu dvojnju namjenu s obzirom na vojnu protumobilnost ili za osiguravanje infrastrukture za gorivo za prometne aktivnosti civilno-obrambene dvojne namjene.”;

(b) stavak 4. mijenja se kako slijedi:

i. podtočka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) djelovanja za podupiranje zaštite, uvođenja novih mrežnih okosnica, znatne nadogradnje ili popravka postojećih mrežnih okosnica, uključujući podmorske kabele, u državama članicama i između njih te između Unije i trećih zemalja, kao što su djelovanja navedena u dijelu V. točki 3. Priloga, te ostala djelovanja kojima se podupire uvođenje mrežnih okosnica iz te točke;”;

ii. dodaje se sljedeća točka:

„(f) djelovanja za potporu uspostavi i uvođenju digitalnih kapaciteta u području računalstva u oblaku, umjetne inteligencije, *tvornica umjetne inteligencije* i gigatvornica umjetne inteligencije.”;

4. u članku 15. stavku 2. umeće se sljedeća točka:

„(ba) podložno prijenosu potrebnih sredstava u CEF u kontekstu preispitivanja u sredini programskog razdoblja za programe u skladu s uredbama (EU) 2021/1058* i (EU) 2021/1056** Europskog parlamenta i Vijeća, i u skladu s člankom 4. stavkom 13. ove Uredbe, za radove koji se odnose na specifične ciljeve iz članka 3. stavka 2. točke (a) podtočke ii. ove Uredbe primjenjuju se sljedeći uvjeti:

- i. stope sufinanciranja mogu se povećati **za 10 postotnih bodova iznad stope sufinanciranja iz točke (b)**;
- ii. za djelovanja se može isplatiti pretfinanciranje od najmanje **20 %** iznosa dodijeljenog u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava;

- iii. djelovanja se provode na najmanje jednom od četiri prioriteta koridora za vojnu mobilnost u EU-u koja su države članice utvrdile u Prilogu II. Vojnim zahtjevima za vojnu mobilnost unutar i izvan EU-a, **uključujući logističke centre i prekogranične dionice tih koridora**, i u skladu su sa zahtjevima za infrastrukturu iz Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/1328^{***}, **a posebni uvjeti za sudjelovanje u postupku dodjele za takva djelovanja mogu se utvrditi u skladu s člankom 136. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća^{****}**;

---

* **Uredba (EU) 2021/1058 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu (SL L 231, 30.6.2021., str. 60., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj>).**

** **Uredba (EU) 2021/1056 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o uspostavi Fonda za pravednu tranziciju (SL L 231, 30.6.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj>).**

*** **Provedbena uredba Komisije (EU) 2021/1328 od 10. kolovoza 2021. o utvrđivanju zahtjeva za infrastrukturu primjenjivih na određene kategorije mjera povezanih s infrastrukturom dvojne namjene u skladu s Uredbom (EU) 2021/1153 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 288, 11.8.2021., str. 37., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/1328/oj).**

**** **Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).**”

Članak 2. Uredbe (EU) 2024/795 mijenja se kako slijedi:

1. u stavku 1. točki (a) **■** dodaje se sljedeća podtočka:

„iv. obrambene tehnologije.”;

2. u stavku 2. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) doprinose smanjenju ili sprečavanju strateških ovisnosti i ranjivosti Unije.”;

3. stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Do 2. svibnja 2024. Komisija izdaje smjernice o tome kako se tehnologije u sektorima iz stavka 1. točke (a) ovog članka mogu smatrati ključnima te o tome kako ispuniti uvjete uvedene u stavku 2. ovog članka. U tim smjernicama Komisija pojašnjava i pojam lanca vrijednosti i povezanih usluga koje su ključne i specifične za razvoj ili proizvodnju konačnih proizvoda iz stavka 3. ovog članka. Komisija do ... [SL: molimo unijeti datum: dva mjeseca nakon stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] ažurira te smjernice kako bi se njima obuhvatio sektor iz članka 2. stavka 1. točke (a) podtočke iv. Smjernice se, prema potrebi, preispituju s obzirom na izvješće o međuevaluaciji iz članka 8.”.

Članak 6.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u ...

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednica

Predsjednik/Predsjednica
